VENDIM
Nr.9, datë 9.5.2005

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergj Sauli	Kryetar	i	Gjykatës	Kushtetuese
Alfred Karamuço	Anëtar	i	“	“
Kristofor Peçi	Anëtar	i	“	“
Kujtim Puto	Anëtar	i	“	“
Vjollca Meçaj	Anëtare	e	“	“
Xhezair Zaganjori	Anëtar	i	“	“
Petrit Plloçi	Anëtar	i	“	“
Sokol Sadushi	Anëtar	i	“	“
Fehmi Abdiu	Anëtar	i	“	“

me sekretare Arbenka Lalica, në datat 31.1.2005 dhe 14.2.2005, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.32/12 Akti që i përket:

KËRKUES: SKËNDER LUZATI, përfaqësuar nga avokat Avni Shehu, me prokurë.

SUBJEKTE TË INTERESUARA: ENVER E QEMAL HOXHOLLI, përfaqësuar nga avokat Dashamir Kore, me prokurë.

OBJEKTI: Shfuqizimi si antikushtetuese i vendimeve nr.2352, datë 26.5.2002 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë; nr.663, datë 26.5.2003 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe nr.1286, datë 17.6.2004 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 41, 42 e 131/f të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë.

Kërkuesi ka parashtruar se gjykatat kanë zhvilluar një proces të parregullt që, sipas tij, ka konsistuar:

- Gjykimi i çështjes në gjykatën e rrethit është bërë nga një gjyqtar i vetëm, ndërkohë që duhej të bëhej nga një trup gjykues me tre gjyqtarë, sepse nuk është përcaktuar drejt vlera e padisë, pasi vlera e truallit të kërkuar është mbi 10 milionë lekë.
- Gjykata e rrethit ka pranuar e thirrur ekspertë jo kompetentë që janë topografë e jo ekspertë për vlerësimin e pasurisë së paluajtshme.
- Gjykata e rrethit dhe Gjykata e Lartë, nuk kanë vlerësuar si duhet provat që janë administruar. Gjykata e Lartë ka vepruar në kundërshtim me nenin 472 të Kodit të Procedurës Civile dhe nenin 141 të Kushtetutës, sepse ka bërë një vlerësim të ndryshëm të provave të administruara dhe e ka ndryshuar vendimin e gjykatës së apelit për këtë shkak.
- Gjykata e Lartë ka gabuar, sepse e ka gjykuar çështjen në fakt ndryshe nga sa lejohet sipas nenit 485 të Kodit të Procedurës Civile.

Përfaqësuesi i subjekteve të interesuara ka parashtruar:

- Gjykata e Lartë ka prishur vendimin nr.663, datë 26.5.2003 të gjykatës së apelit jo për shkaqet që parashtron kërkuesi, por për shkak se ajo ka vepruar në kundërshtim me ligjin.
- Pretendimet e parashtruara se përcaktimi i vlerës së padisë dhe i gjykatës kompetente janë bërë në kundërshtim me ligjin, nuk është parashtruar para gjykatave me juridiksion gjyqësor, prandaj për atë ai nuk mund t’i drejtohet Gjykatës Kushtetuese.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Fehmi Abdiu, përfaqësuesit e kërkuesit, të subjekteve të interesuara, si dhe bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr.2352, datë 3.6.2002, ka vendosur rrëzimin e padisë së kërkuesit si të pabazuar në ligj dhe në prova.

Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr.663, datë 26.5.2003, ka vendosur ndryshimin e vendimit dhe pranimin e padisë.

Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr.1288, datë 17.6.2004, ka prishur vendimin e Gjykatës së Apelit Tiranë dhe ka lënë në fuqi vendimin e Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë.

Gjatë shqyrtimit të kërkesës së paraqitur nga kërkuesi, Gjykata Kushtetuese konstaton se ai ka parashtruar pretendime të natyrave të ndryshme, prandaj ajo çmon se ato duhen analizuar veç e veç, duke filluar me atë që ka të bëjë me gjykatën kompetente, e të lidhur ngushtë me të, edhe pretendimin e parashtruar para kësaj Gjykate në lidhje me përcaktimin e vlerës së padisë.

Sipas nenit 131/f të Kushtetutës, Gjykata Kushtetuese vendos për gjykimin përfundimtar të ankesave të individëve për shkeljen e të drejtave të tyre kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, pasi të jenë shterur të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e këtyre të drejtave.

Lidhur me sa sipër, Gjykata Kushtetuese konfirmon edhe një herë qëndrimin e saj të shprehur në vendimin nr.10, datë 2.4.2003 se, sipas kuptimit të nenit 131/f të Kushtetutës, "Mbrojtja kushtetuese ka një funksion përfundimtar që do të thotë se mund të aplikohet vetëm në lidhje me vendime për të cilat kanë marrë fund procedurat gjyqësore". Prandaj, shkelja e të drejtave kushtetuese për një proces të rregullt ligjor mund të pretendohet në këtë gjykatë vetëm pas ezaurimit të të gjitha mundësive që ofron sistemi i padive dhe i apelimeve.

Në rastin në shqyrtim, sikundër rezulton nga aktet e dosjes gjyqësore dhe sikundër pranoi edhe vetë kërkuesi, ky i fundit, pretendimin e parashtruar në kërkesën drejtuar Gjykatës Kushtetuese se trupi gjykues që e ka gjykuar çështjen nuk është formuar sipas ligjit (neni 35 i Kodit të Procedurës Civile), nuk e ka ngritur në asnjë instancë të gjykimit, dhe për rrjedhojë, asnjëra nga gjykatat nuk është shprehur për këtë pretendim.

Ndodhur para këtij fakti, Gjykata Kushtetuese vlerëson se në kuptim të nenit 131/f të Kushtetutës, mbrojtja kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, nënkupton jo vetëm ezaurimin e të gjitha mundësive që ofron sistemi i padive dhe i aplikimeve, por edhe konsumimin, si rregull, para gjykatave të sistemit gjyqësor të çdo pretendimi ligjor që parashtrohet si shkak shfuqizimi në kërkesën drejtuar Gjykatës Kushtetuese. Përjashtim nga ky rregull mund të bëhet në rastet kur Gjykata Kushtetuese gjen shkaqe të arsyeshme në përputhje me Kushtetutën dhe Konventën Europiane të të Drejtave të Njeriut.

Nisur nga ky kuptim, si dhe nga rasti konkret ku evidentohet që kërkuesi nuk ka pasur asnjë pengesë për të parashtruar pretendimin mbi përbërjen e trupit gjykues në gjykatat e sistemit gjyqësor, Gjykata Kushtetuese arrin në përfundimin se ky pretendim i ngritur vetëm para kësaj Gjykate nuk mund të shqyrtohet e për pasojë, nuk mund të shërbejë si shkak për shfuqizimin e vendimeve gjyqësore të atakuara në kërkesë.

Kërkuesi ka pretenduar se Gjykata e Lartë, duke prishur vendimin e gjykatës së apelit, ka vepruar në shkelje të nenit 472 të Kodit të Procedurës Civile, pasi shkaqet e parashtruara në rekurs nuk kishin të bënin as me zbatimin e ligjit material, as me zbatimin e ligjit procedural, por vetëm me vlerësimin e provave. Gjykata Kushtetuese, gjatë shqyrtimit të çështjes, konstaton se Gjykata e Lartë e ka prishur vendimin e gjykatës së apelit, pasi ka arritur në përfundimin se ka zbatuar gabim ligjin si në aspektin material, ashtu dhe atë procedural.

Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, duke arsyetuar rreth qëndrimit të gabuar të mbajtur nga gjykata e apelit, ka pranuar se kjo gjykatë ka vepruar në kundërshtim me parimin bazë të parashikuar nga neni 20/2 i Kodit të Procedurës Civile, sepse nuk e ka mbështetur vendimin e saj në të gjitha provat e administruara gjatë gjykimit. Po ashtu, ajo ka pranuar se gjykata e apelit ka gabuar dhe për faktin se nuk e ka mbështetur vendimin e saj në vendimin gjyqësor të datës 29.12.1956, me të cilin kërkuesi pretendon se e ka fituar pronësinë. Veç këtyre, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka vënë në dukje, me të drejtë, se gjykata e apelit nuk ka arsyetuar qëndrimin e kundërt për provat e administruara në gjykimin e shkallës së parë para se të rrëzonte pretendimin e të paditurve.

Pra, nga këto dhe në të tjera argumente që gjejnë pasqyrim në vendimin e Gjykatës së Lartë, Gjykata Kushtetuese nuk konstaton që Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë në dhënien e vendimit të tij të jetë bazuar në vlerësimin apo rivlerësimin e provave të administruara.

Duke vendosur prishjen e vendimit nr.663, datë 26.5.2003 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe duke lënë në fuqi vendimin nr.2352, datë 26.5.2002 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, Kolegji

Civil i Gjykatës së Lartë, nuk ka gjykuar çështjen në fakt. Ai ka vepruar konform shkronjës “b” të nenit 485 të Kodit të Procedurës Civile, sipas të cilit Kolegji Civil apo Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë kanë të drejtë të vendosin prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së rrethit. Ky qëndrim nuk ka asgjë të përbashkët me praktikën e kolegjit civil që kërkuesi i është referuar, sepse në atë rast Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka vendosur prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe gjykimin e çështjes në fakt. Gjykata Kushtetuese nuk konstaton që Gjykata e Lartë të ketë zhvilluar një proces të parregullt ligjor dhe çmon kështu se edhe ky pretendim nuk mund të merret parasysh.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të neneve 131/f e 134 të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijues të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.